

MAPOVÉ BOHATSTVÍ ČR

Instituce

- archivy
 - specializované (ČUZK, VGHMÚř)
 - síť ministerstva vnitra: Národní, oblastní a okresní archivy
 - archivy statutárních měst aj.

- zde různé fondy, nejen MS/SMP. Soudobá dokumentace, archivy velkostatků...
- knihovny
- ústavy Akademie věd a VŠ vč. Mapové sbírky UK
- specializované sbírky vč. NPÚ a ČGS
- muzea
- galerie
- antikvariáty, u soukromých sběratelů, na úřadech, původců (architekti)...

MAPOVÉ BOHATSTVÍ ČR

přístupy k jeho odhalení

- sepisovat jednotlivé tituly

Pokusy o soupisy...

František Roubík, *Soupis map českých zemí*, 2 díly. Praha 1951/52, 1955

Günter Fiedler, *Doplňky k Soupisu map českých zemí – 2. svazek*, in: *Listy katedry historie* 8, 1995, s. 81–100; TÝŽ, *Druhé doplňky k Soupisu map českých zemí – 2. svazek*, *Východočeské listy historické* 15–16, 2002, s. 251–266.

- adresáře sbírek

Eva Semotanová – Robert Šimůnek, *Lexikon mapových archivů a sbírek České republiky*, Praha 2000; Abdulla Azzani, *Mapové sbírky ve vědeckých knihovnách a archivech České republiky*, in: *Historická geografie* 33, s. 432–475

- propojování jednotlivých sbírek

- 1794 *Etwas weniges über Prospekte, Grundrisse der Städte und Ortschaften des Königreichs Böheims* Jana Quirina Jahna
- 1896 Výzvy ke shromažďování kartografických bohemik (Česká společnost zeměvědná)
- 1907 ve Vídni vyšla zásadní studie Josefa Palduse o J. Ch. Müllerovi
- 1919 ve Vídni vyšla zásadní studie Josefa Palduse o I. vojenském mapování
- 1910 – cca 1950 *Vývojový atlas plánů, panoramat a modelů hlavního města Prahy* Zdeňka Wirtha a jeho spolupracovníků včetně soupisu Josefa Palduse a jeho nevydaných prací (před 1935)
- 1919–1927 Probíhá československo-rakouská archivní rozluka a v jejím rámci vzniká soupis českých kartografických a obrazových bohemik ve vídeňských institucích
- 1920 Bohuslav Horák na I. sjezdu čsl. geografů vyzval k soupisu map, založení moderní mapové sbírky a k vydávání těch nejvýznamnějších v podobě edic (30. léta *Monumenta cartographica Bohemiae* a *Kartographische Denkmäler der Sudetenländer*)
- počátek 20. let František Fiala vydal katalog mapové sbírky Technického muzea a publikaci o J. Ch. Müllerovi s úvodem o starších mapách Čech
- 1930–1933 opakované výzvy k soupisu a shromažďování map na II. sjezdu čsl. geografů; probíhá soupisová činnost v GÚ AV v Brně a GÚ UK v Praze (V. Švambera, K. Kuchař), která pokračuje v 60. letech iniciativou k soupisu plánů Prahy (K. Kuchař)
- 1940–1945 pokusy V. Hlavsy a J. Pudra o soupis plánů Prahy
- 1951/1955 František Roubík vydal *Soupis map českých zemí*, sv. 1–2, s obsáhlým úvodem jako završení soupisové akce probíhající od roku 1940
- 1958 Karel Kuchař, *Naše mapy odedávna do dneška*
- 1959/61 vyšly dva díly edice *Vývoj mapového zobrazení území Československé socialistické republiky*: Karel Kuchař, *Mapy českých zemí do poloviny 18. století* a František Boguszak – Josef Císař, *Mapování a měření českých zemí od poloviny 18. století do počátku 20. století*
- 1967 vyšla přehledná studie Karla Kuchaře o vojenských mapováních: *Mapové podklady ke geografii Československa*
- 1994 skripta Evy Semotanové *Kartografie v historické práci*
- 1995-2002 doplňky k Roubíkovu Soupisu od G. Giedlera
- 2001 vyšla obrazová monografie o mapách českých zemí Evy Semotanové
oldmaps.geolab.cz a on-line zveřejnění sekcí map I. a II. vojenského mapování Laboratoří geoinformatiky UJEP
Milan V. Drápela. a kol., *Dějiny kartografie*. Multimediální učebnice, dostupné on-line
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/oprojektu.php>
- 2005-2009 archivnimapy.cuzk.cz, mapserver.fsv.cvut.cz, mapy.vugtk.cz, <http://www.geoportalpraha.cz/>,
www.staremapy.cz
- 2010- www.oldmapsonline.org, www.chartae-antiquae.cz, towns.hiu.cas.cz

ORIENTAČNÍ POMŮCKY

- hloubka popisu: inventáře, katalogy
- knihovní katalogy – přístup k moderní položce x starý tisk
- co by měl záznam obsahovat?

Základní prvky popisu

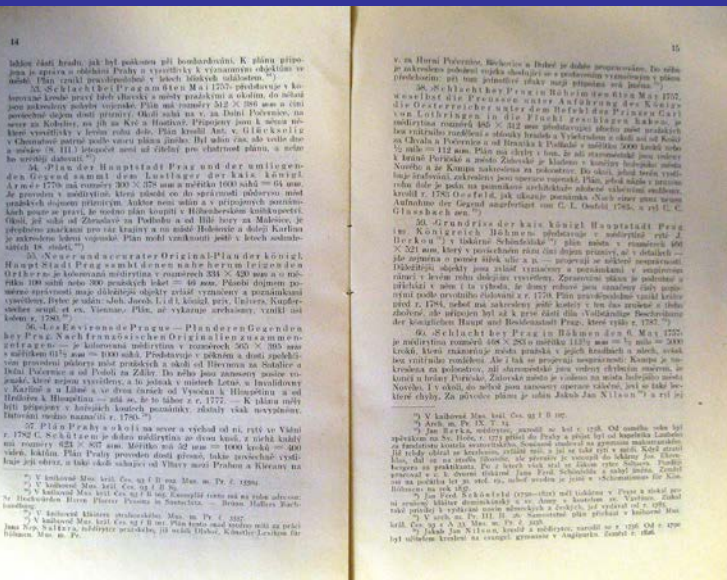
- Název
- Původce (autor, kreslič, rytec, tiskař...) – jednotlivec x korporace
- Místo a datum vyhotovení
- Způsob vyhotovení (rukopisná mapa x tisk /dřevořez (x dřevoryt), mědiryt, litografie.../)
- Rozměry
- Materiál („psací látka“)
- Zobrazené území – souřadnice
- Měřítko
- Druh mapy (obecně geografické /topografické, přehledné/ x tematické)

Další prvky popisu

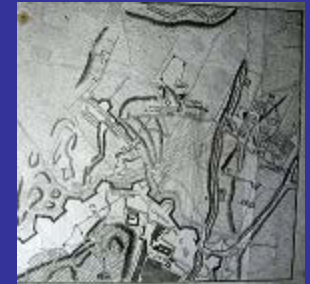
Mapové prvky

- matematické
 - kartografické zobrazení/kartografická síť; geodetické podklady – souřadnice (bounding box); mapový rám; měřítko; orientace
- fyzicko-zeměpisné (výškopis)
 - reliéf (kopečková metoda/šrafování/vrstevnice); porosty; vodstvo
- socio-ekonomické (polohopis)
 - sídla, politické a správní členění, další tematický obsah...
- doplňkové (popis)
 - jazyk; legenda-vysvětlivky, tabulky a grafy, parergon aj. výzdoba
- Otázka transkripce x transliterace, překladu; indexování - historických územních celků, starých či variantních názvů měst...
- Jak záznamy řadit a jak v nich vyhledávat?

Řazení podle názvu

*Plan des Attaques de
Prague depuis le 28.
Juillet 1742. jusqu'au 13.
Septembre suivant*

*Plan der Stadt Prag mit
denen umliegenden
Gegenden wie es von der
Prussischen Armée...*

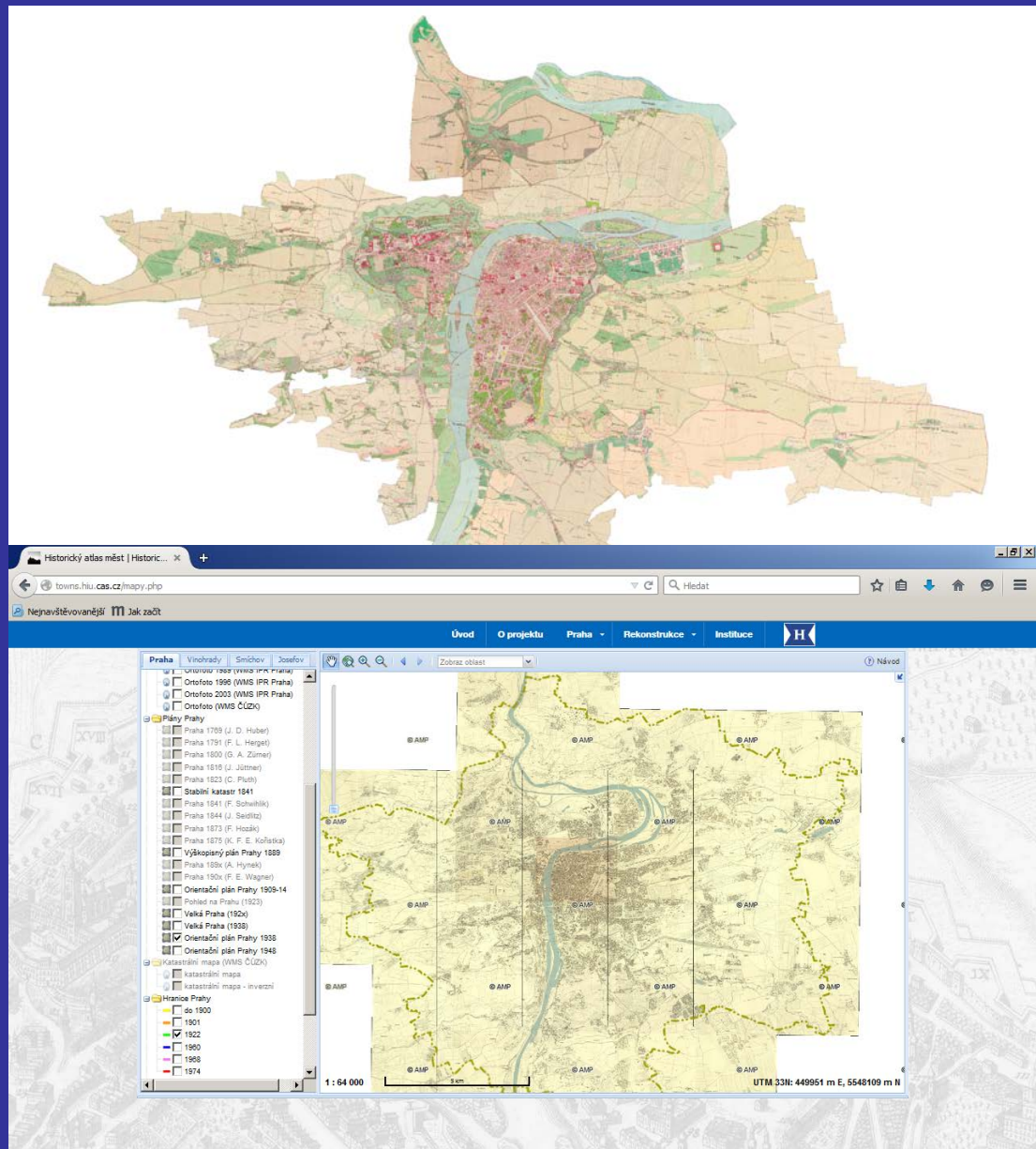

Plan van de Stadten de Beleegering van Praag 1742

DIGITALIZACE

- ochrana originálu/ záloha
- zpřístupnění/ publikování/ vyhledávání
- studium a analýza
- možnosti prezentace
- uvádění do souvislostí/ navrácení do kontextu
- „smazávání vzdáleností“

Úvod O projektu Praha Rekonstrukce Institute

Praha Vinohrady Smíchov Josefov

Základní

- ☐ Podklad (WMS CENIA)
- ☒ Základní mapa (WMS ČÚZK)
- ☐ Stínovaný model reliéfu (WMS ČÚZK)
- ☐ Názyv ulic (WMS CENIA)
- ☐ Adresní body (WMS CENIA)
- ☐ 2VM (WMS CENIA)
- ☐ 3VM (WMS CENIA)
- ☐ Topo (WMS CENIA)

Ortofoto

- ☐ Ortofoto 1938 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto 1953 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto 1975 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto 1989 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto 1990 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto 2003 (WMS Praha)
- ☐ Ortofoto (WMS ČÚZK)

Plány Prahy

- ☒ Praha 1769 (J. D. Huber)
- ☐ Praha 1791 (F. L. Herget)
- ☐ Praha 1800 (G. A. Zümer)
- ☐ Praha 1816 (J. Jüttner)
- ☐ Praha 1823 (C. Pluth)
- ☐ Stabílní katastr 1841
- ☐ Praha 1841 (F. Schwihtlik)
- ☐ Praha 1844 (J. Seidlitz)
- ☐ Praha 1873 (F. Hozák)
- ☐ Praha 1875 (K. F. E. Kořistka)
- ☐ Praha 189x (A. Hynek)

Zobraz oblast

Návod

Historický atlas měst | Historical T...

towns.hiu.cas.cz/new/p_prehled.php

Nejnavštěvovanější Jak začít

Plán Prahy J. D. Hubera z roku 1769 (perspektivní)

Huber, Joseph Daniel, 1769

bez názvu, legenda: WAHRE LAAGE Der Königlich haupt und Residentz Statt PRAG des Königlich Böhmeim

Pravdivé zobrazení/položení královského hlavního a rezidenčního města Prahy [v] Království českém

1769, 1:1700, 2240 x 2390, ČNB

Plán Prahy J. D. Hubera z roku 1769 (půdorysný)

Huber, Joseph Daniel, 1769

Plan der köng. Haupt Stadt Prag im Könignreich Böhheim

Plán královského hlavního města Prahy v Království českém

1769, 1:4090, 1100 x 960, ČNB

Mayr Josef, 1869

Plán Prahy z roku 1873 Karla Kořistky s rozsahem povodní 1845 a 1872

Kořistka, Karel František Edvard, 1873

Plán Prahy K. Kořistky 1875

Kořistka, Karel František Edvard, 1875

Vinohrady na plánu kolem roku 1890

Husník M.,

Smíchov na plánu A. Hurtiga z roku 1891

Hurtig Alfred, 1891

Vinohrady na plánu A. Hurtiga z roku 1891

Hurtig Alfred, 1891

Plán Prahy před rokem 1900

Brodž J., 189X

Plán Prahy po roce 1900

Wagner Jan Eduard, 1900 asi

Vinohrady na plánu z roku 1905

Herold Theofil, 1905

Vinohrady na plánu z roku 1909

Hurtig Alfred, 1909 //

Plán Prahy z let 1909-1914

Praha,

Plán Prahy po roce 1920

Krátkoruky Václav, 1920-1930

- 1794 *Etwas weniges über Prospekte, Grundrisse der Städte und Ortschaften des Königreichs Böheims* Jana Quirina Jahna
- 1896 Výzvy ke shromažďování kartografických bohemik (Česká společnost zeměvědná)
- 1907 ve Vídni vyšla zásadní studie Josefa Palduse o J. Ch. Müllerovi
- 1919 ve Vídni vyšla zásadní studie Josefa Palduse o I. vojenském mapování
- 1910 – cca 1950 *Vývojový atlas plánů, panoramat a modelů hlavního města Prahy* Zdeňka Wirtha a jeho spolupracovníků včetně soupisu Josefa Palduse a jeho nevydaných prací (před 1935)
- 1919–1927 Probíhá československo-rakouská archivní rozluka a v jejím rámci vzniká soupis českých kartografických a obrazových bohemik ve vídeňských institucích
- 1920 Bohuslav Horák na I. sjezdu čsl. geografů vyzval k soupisu map, založení moderní mapové sbírky a k vydávání těch nejvýznamnějších v podobě edic (30. léta *Monumenta cartographica Bohemiae* a *Kartographische Denkmäler der Sudetenländer*)
- počátek 20. let František Fiala vydal katalog mapové sbírky Technického muzea a publikaci o J. Ch. Müllerovi s úvodem o starších mapách Čech
- 1930–1933 opakované výzvy k soupisu a shromažďování map na II. sjezdu čsl. geografů; probíhá soupisová činnost v GÚ AV v Brně a GÚ UK v Praze (V. Švambera, K. Kuchař), která pokračuje v 60. letech iniciativou k soupisu plánů Prahy (K. Kuchař)
- 1940–1945 pokusy V. Hlavsy a J. Pudra o soupis plánů Prahy
- 1951/1955 František Roubík vydal *Soupis map českých zemí*, sv. 1–2, s obsáhlým úvodem jako završení soupisové akce probíhající od roku 1940
- 1958 Karel Kuchař, *Naše mapy odedávna do dneška*
- 1959/61 vyšly dva díly edice *Vývoj mapového zobrazení území Československé socialistické republiky*: Karel Kuchař, *Mapy českých zemí do poloviny 18. století* a František Boguszak – Josef Císař, *Mapování a měření českých zemí od poloviny 18. století do počátku 20. století*
- 1967 vyšla přehledná studie Karla Kuchaře o vojenských mapováních: *Mapové podklady ke geografii Československa*
- 1994 skripta Evy Semotanové *Kartografie v historické práci*
- 1995-2002 doplňky k Roubíkovu Soupisu od G. Giedlera
- 2001 vyšla obrazová monografie o mapách českých zemí Evy Semotanové
oldmaps.geolab.cz a on-line zveřejnění sekcí map I. a II. vojenského mapování Laboratoří geoinformatiky UJEP
Milan V. Drápela. a kol., *Dějiny kartografie*. Multimediální učebnice, dostupné on-line
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/oprojektu.php>
- 2005-2009 archivnimapy.cuzk.cz, mapserver.fsv.cvut.cz, mapy.vugtk.cz, <http://www.geoportalpraha.cz/>,
www.staremapy.cz
- 2010- www.oldmapsonline.org, www.chartae-antiquae.cz, towns.hiu.cas.cz

Děkuji vám za pozornost!